

Kondorosi Ferenc, Sereg András (szerk.)

Noé galambja. Megjavul-e az emberiség a járvány után?

(Budapest, Bíbor Kiadó, 2020, ISBN 9786155536878)

„Megjavul-e az emberiség a járvány után? – Miért, elromlott? Megromlott? Vagy romlásnak indult?” – vetik fel dilemmáikat a Noé galambja című tanulmánykötet szerkesztői (Kondorosi Ferenc egyetemi tanár és Sereg András újságíró), akik igazán sokszínű, változatos nézőpontú szerzői gárdát toboroztak aktuális, jószerivel mindenkit izgató kérdéseik megválaszolására.

A könyv megszületését a napjainkban az egész emberiséget megtámadó koronavírus járvány hatása váltotta ki. A szerzők azzal a fontos kérdéssel kívántak foglalkozni, hogy a koronavírus ellen hogyan lehet védekezni, a veszély elhárítása lehetséges-e, és a minden kontinensre kiterjedő pandémia hogyan befolyásolja a világ menetét. A kötet szerzői szakterületeiken keresik a választ és adnak erőt, mit is kell tenni a világ, az emberiség, de akár mikrokozmoszunk érdekében, hogy bízzunk a közös cselekvés erejében.

Az előszót jegyző Janza Frigyes nyugalmazott rendőr tábornok megítélése szerint a könyv címének megválasztása azt az üzenetet közvetíti felénk, hogy nem kell megvárni a mindent elpusztító özönvizet. Igaz, még nem ülünk a bárkában, de nincs más választásunk, mint röptetni a galambot. A professzor optimista, úgy látja, hinnünk kell a galambban! Igaz, teszi hozzá mutatóját felemelve, még sok-sok vélemény és írás kell ahhoz, hogy kimerítően áttekintsük a feladatainkat, világlátásunk, együttműködésünk megújítására lesz szükség ahhoz, hogy a galamb sikerrel fejezze be küldetését.

A kötet első tanulmányának szerzője, Beer Miklós nyugalmazott váci megyéspüspök azonnal magasra helyezi a léceket. Lendületes, filozofikus írásában személyes élményeit, aggályait osztja meg mindannyiunkkal. Az önkéntes karantén magányában, a „kényszerfogságban” betekintést ad gondolataiba, szinte kézen fogva vezeti olvasóját Jézus Krisztus tanításán és a világi érveken át a konklúzióig. Beer Miklós szerint nekünk kell alkalmazkodnunk a világ rendjéhez és nem a világnak a mi elképzelésünkhöz. Később eljátszik a gondolattal, hogy a járvány után összeül az ENSZ közgyűlés, ahol határozatot hoznak, és valamennyi tagállam elfogadja, hogy véget vetnek a nagyhatalmak a háborús versenynek, megszavazzák az „általános leszerelést”, abbahagyják a léggérvényesítő technológiákat, új Marschall-tervvel megsegítik a „harmadik világ” népeit, felszámolják a gyermekrablásokat, a prostitúciót, megállapodnak a migrációval való megoldásáról, korlátozzák a légi forgalmat. Hát, szép is lenne – szinte halljuk a lelkipásztor sóhajátását.

Haller József egyetemi tanár a félelem vírusáról értekezik. A kriminálpszichológus szerint a hiányos információ, a soha nem látott veszélyességű ismeretlen kórokozó társadalmi tudata hozzájárult a félelem erősödéséhez, amelynek számtalan negatív következménye van és lesz a későbbiek folyamán. Nem csoda, ha rövid időn belül megjelentek az összeesküvés-elméletek.

Ezek közül kettőt említ meg a szerző: a vírus véletlenül szabadult ki egy kínai biológiai fegyverlaboratóriumból, illetőleg az amerikai titkosszolgálat szórta szét Kína fölött, hogy gazdaságilag meggyengítse. Haller József szerint a felfokozott stressz következtében megnőhet a szorongásos és depressziós zavarok kockázata, ami visszahat az immunitásra, és megnöveli a fertőzés veszélyét. Ez egyfajta ún. pozitív visszacsatolásos kör kialakulásához vezet, amelyben a betegség terjedése fokozza a szorongás és depresszió gyakoriságát, ez utóbbi gyengíti az immunválaszt, ez által fokozva a fertőzés terjedését, ami tovább növeli a szorongás és depresszió gyakoriságát, és így tovább.

A posztcorvid világot rajzolja meg *Horváth László* kultúrakutató. Ha a mostani járványban az emberek fegyelmezett viselkedésének okait keressük, akkor – folytatja a szerző – mindez ott van a vírus megjelenését követő okszerű reakciókban. A Covid-19 előhívta a társadalom tudatalattijából a korábbi járványok idején a helyi társadalomban kialakult, a védekezéshez használható viselkedési sémákat. Horváth László több érdekes kérdést is felvet. Így például: megmaradnak-e a járvány idején elterjedt üdvözlési formák? Visszatérnek-e a háztartásokba a háborúk idején tapasztalt tartalékolási, felhalmozási szokások? Erősödik-e az érdeklődés a vidéki lakhatás, a kertes házak iránt? Elszaporodnak-e a kisebb létszámú szórakozási formák? Megváltozik-e a tömegrendezvények, színházi előadások hangulata és vonzereje a „zsúfoltság” szándékos elkerülésével?

Kélemen Gábor egyetemi tanár tanulmánya szerint a Covid-19 betegséggel való küzdelem közvetlen tétje az emberiség egy sebezhető, főként idős és meggyengült immunrendszerű rétegének megmentése a járvány formájában támadó vírus (SARS-CoV-2) okozta haláltól. Erre van esély, hiszen a modern közegészségügy legszembeszökőbb eredménye a magas arányú megbetegedéssel és halálos áldozatokkal járó világjárványok (pestis, kolera, feketehimlő, tifusz, malária, polio, AIDS stb.) globális járványügyi rendszabályokkal és védőoltásokkal történő visszaszorítása. Véleménye szerint a Covid-19-re adott kormányzati válaszok Alkmaion tanításának két fontos elemét is aktuálissá teszik. Ezek közül az egyik az a nézet, ami szerint a dolgok inkább esetlegesen és kontingens jellegűek, melyek határozatlansági összefüggését is tekintetbe kell venni, nemcsak a kiszámítható, megjósolható szabályszerűségeket. Nemcsak a Covid-19 kitörése véletlen esemény, de a lefolyás várható sémájáról, lecsengéséről, az immunitás lehetőségéről sem tudunk egyelőre semmi határozottat mondani. Alkmaion másik tézise szerint a halál pusztán visszatérés a természet ciklusába, és az embernek nem szabad elfeledkeznie arról, hogy mind a születésünk, mind pedig a halálunk a természettől, valamint egymástól is elszakíthatatlan kapcsolat.

Kondorosi Ferenc a kockázati társadalom jövőjéről szóló írásában idézi Ferenc pápa „Laudato si” kezdetű enciklikáját: „ha a világgal való kapcsolatunkban többé nem beszélünk a testvériség és a szépség nyelvén, akkor az erőforrások uraként, fogyasztójaként fogunk viselkedni, és képtelenek leszünk határt szabni közvetlen érdekeinknek. Ha ellenben átérezzük, hogy szoros egységben vagyunk mindennel, ami létezik, a mértéktartás és a törődés magától megszületik.” A jogtudós szerint a koronavírus és kísérőjelenségei bár számos embert és társadalmi csoportot „tettek jobbá” (az idézőjel itt nem relativizál, hanem e jelenségcsoport meghatározhatatlanságát hivatott jelezni), az emberiség nem „javul meg” a járvány után. A szerző némi cinizmussal megjegyzi: ahhoz ez a járvány kevés volt. Így aztán – vonja le a következtetést – hiába várjuk a galambot, csőrében az olajjaggal.

Muhoray Árpád nyugalmazott polgári védelmi tábornok a katasztrófavédelem oldaláról közelíti meg a járványt, aki szerint a koronavírus megjelenése miatt kihirdetett veszélyhelyzet igazi valós katasztrófaaként éltük meg. Katasztrófaaként élték meg azok, akik megbetegedtek, akiknek hozzátartozójuk kórházba került vagy meghalt. Katasztrófaaként gondolnak legtöbben erre az eseményre azok is, akik jól felfogott érdekből megértették, fegyelmezett állampolgárként tudomásul vették a védelmet szolgáló korlátozó rendszabályokat. Muhoray felteszi a kérdést, hogy tekinthetjük-e az emberiség elleni nagy kihívásnak a katasztrófa

közvetlen vagy közvetett károsító hatását? Véleménye szerint igen, épp ezért az embereket, az élővilágot, a környezetet sújtó kihívásokra meg kell adni a hatásos választ, mely nem lehet más, mint a kormányzat által irányított katasztrófavédelmi tevékenység. A szerző külön is foglalkozik a járvány után is fenyegető katasztrófa típusokkal, a katasztrófaveszély megállapításának és a veszélyhelyzet kihirdetésének körülményeivel, a katasztrófavédelmi szervek prognóziskészítésével, amelynek célja a megelőzés, a reagálási képesség biztosítása, valamint a mentő tevékenység hatékonyságának növelése. És hogy milyen legyen a katasztrófavédelem jövőképe? Kiindulási pontot ad ehhez a nemrég megjelent Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiája, mely előírja, hogy a katasztrófavédelem komplex megelőzési és katasztrófa kockázatsökkentési rendszert alkosson, járuljon hozzá a nemzeti ellenálló képesség növekedéséhez.

Petrétei Dávid rendőr őrnagy, egyetemi tanársegéd félig-meddig krimiszerűen ír a SARS-CoV-2 vírus megjelenéséről, különösen a járvány korai, kínai szakaszáról. A ma már hősként tisztelt orvos, Li Wenliang már tavaly december 30-án a Weibo kínai közösségimédia-platfommon figyelmeztette kollégáit, hogy felbukkant újra a SARS-fertőzés Wuhanban. Négy nappal később a rendőrség felkereste, és aláíratott vele egy nyilatkozatot, mi szerint meg gondolatlanul rémhíreket terjesztett, amit ha folytat, büntetőjogi következményekkel kell számolnia. Li doktor, aki maga is megfertőződött, majd február 6-án a betegség következtében elhunyt, többször posztolt a kórházi ágyról, oxigénmaszkban is. Ugyancsak a járvány áldozata lett Chen Qiushi oknyomozó újságíró, aki Wuhanban készített felvételeken mutatta be a túlterhelt, összeomló egészségügyi rendszert, ahogy a kórház folyósóin próbálnak betegeket lélegeztetni. Chen február 6-án nyom nélkül eltűnt, sorsa és holléte azóta is ismeretlen. *Petrétei Dávid*, aki „civilben” kriminalisztikát oktat a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen, értekezésében Xerxész perzsa király történetére utal, aki végtelen haragjában megkorbácsoltatta a tengert, mert nem tudott mást megkorbácsoltatni – a mai ember gonosz összeesküvést szeretne, fúzi hozzá *Petrétei*, mert az örült tudóst meg lehet korbácsolni, az őserdőben mutálódó vírust nem.

Sereg Szabolcs politológus tanulmánya túlmutat a járványon, és az Európai Unió bővítésének, Európa jövőjének lehetséges irányait vizsgálja. Bár a kontinenst az elmúlt tíz-tizenöt évben is kemény, közösségformáló krízisek sújtották, a szerző szerint az Unió jövőképe lényegében nem sokat változott, legfeljebb újratervezés zajlik. Az integráció bővítése mellett ismét a közösségi integráció belső kohéziójának megszilárdítása a cél, és a válságok fokozta reformkényszer, a szükséges intézményi változtatások, a belső hatalmi egyensúlyok helyrebillentése egyszerre szolgálná a további bővítés, és a meglévő tagországok közötti kapcsolat mélyítésének sikerét. A közösség jövője csak akkor lehet sikeres, ha sikerül tanulni a korábbi időszak fejleményeiből. A brit eset annyiban speciális, hogy a nyugat-európai ország birodalmi múltja okán is, nem pusztán a kontinenshez kötötte identitását, és az elmúlt negyvenhét évben idegen testként mozgott a közösségben, számos per pactionem kiváltsággal. Az elmúlt évek tanulságainak megfelelő levonásával tehát ott van az esély az Európai Unió előtt, hogy a következő évtizedekben inkább bővüljön, és ne újabb „Brexitek” sújtsák a közösséget. A nyugat-balkáni országok EU-ba való integrálása így nemcsak egyfajta történelmi elégtételt jelentene a nehéz múltú térségnek, hanem Európának is új esélyt adna.

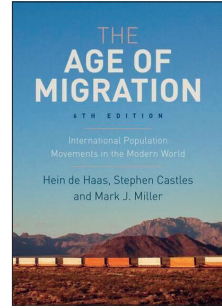
Elismerés illeti a Bíbor kiadó gondos munkáját, Gajdács Péter grafikus reményt kifejező hatású borítóját, Kondorosi Ferenc és Sereg András kreatív szerkesztők szöveggondozását.

Bárdos Zoltán

Hein de Haas, Stephen Castles, Mark J. Miller

The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World

(6th Edition. London: Red Globe Press, 2020,
ISBN 978-1-352-00712-1, ISBN 978-1-352-00798-5)

A *The Age of Migration* (A migráció kora) című könyv hazánkban még nem kapható 6. kiadása 2020-ban jelent meg, angol nyelven. Az első kiadás 1993-ban¹ látott napvilágot a Palgrave Macmillan kiadó gondozásában, amelyet megközelítőleg ötévente újabb bővített kiadás követte. A Stephen Castles és Mark J. Miller szerzőpárhoz Hein de Haas az ötödik kiadásnál² csatlakozott. A legújabb kiadvány nem csak tartalmában különbözik a korábban megjelentektől, hanem a könyv külső és belső megjelenése is jelentős változtatáson ment keresztül.

A szerzők mindegyike több évtizedes tudományos munkássággal rendelkezik a migráció területén. Hein de Haas (PhD) az Amszterdami Egyetem szociológia professzora, valamint az Oxfordi Egyetemhez tartozó Nemzetközi Migrációs Intézet egyik alapítója és egykori igazgatója. Stephen Castles szociológus, a Sydney-i Egyetem tiszteletbeli szociológia professzora, Hein de Haas-szal az oxfordi Nemzetközi Migrációs Intézet társalapítója és az intézmény igazgatója is volt. Mark J. Miller (PhD), az Emma Smith Morris és a Delaware-i Egyetem politológia és nemzetközi kapcsolatok emeritus professzora, az *International Migration Review* tudományos folyóirat szerkesztője volt 1983 és 2005 között.

Az 1993-as első kiadás azzal a céllal jelent meg, hogy hiánypótló módon, átfogó ismereteket nyújtson a globális migrációról és annak társadalomra gyakorolt hatásáról. Bár az évek során a migráció témája az érdeklődés középpontjába került, számos kiváló hazai és külföldi összefoglaló mű jelent meg, mégis a *The Age of Migration* egyedülálló ismeretanyagot nyújt. A könyv elemzései és következtetései nem csak időtállóan bizonyultak, hanem valóban globális és interdiszciplináris ismeretet adnak a migráció témájáról, a 19. századtól kezdve egészen napjainkig. A könyv a migrációval kapcsolatos elméleti ismereteket olvasmányos stílusban, naprakész információval egészíti ki, bemutatja a migráció jelentőségét, az aktuális tendenciákat, a migráció biztonsági aspektusait, a nemzeti identitás kérdését, de foglalkozik az állam, a migráció és a politika témakörével is.

A 6. kiadás 446 oldalas, 15 fejezetből áll, melynek érdekessége, hogy egy-egy fejezetben színes háttérrel kiemelt esettanulmányokat, elemzéseket is tartalmaz a könyv, valamint minden fejezet összefoglalással és az adott témáról további olvasnivaló ajánlásával zárul. A legújabb kiadás részletes szószedet is tartalmaz, valamint a témában való elmélyülést rengeteg ábra, fotó és grafika segíti.

Az első, bevezető fejezet, felhívja a figyelmet a migráció témájának a fontosságára, rámutat a legújabb trendekre (mint például a női migráció emelkedése, a nemzetközi vándorlás irányainak változásai, a migráció kihívásai), valamint bemutatja a globális kormányzással kapcsolatos összefüggéseket.

1 Stephen Castles, Mark J. Miller: *The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World*. First Edition, New York: Palgrave Macmillan, 1993.

2 Stephen Castles, Hein de Haas, Mark J. Miller: *The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World*. Fifth Edition, New York: Palgrave Macmillan, 2014.

A második fejezet, a korábbi kiadásoktól eltérően, egy teljesen új rész, a „Migráció kategorizálása” címet viseli. A migráció típusainak meghatározása nélkülözhetetlen a migráció megértéséhez, továbbá a migráció motivációinak feltárása is elengedhetetlen, amelyből alapvetően levezethetők az egyes kategóriák. Nem csak a hagyományos legális, illegális, menekült, menedékkérő típusokra tér ki a könyv, hanem a munkavállalási, tanulási vagy az üzleti célú migrációra, valamint a migrációhoz kötődően rávilágít az embercsempészet és az emberkereskedelem közötti különbségre is. Külön kategóriaként jelenik meg egy igen aktuális és vitatott jelenség, a klímaváltozás okozta vándorlás. A klímaváltozás és a migráció összefüggésének kiemelt részt is szentelnek a szerzők.

A harmadik fejezet a migrációs elméleteket tekinti át a legismertebektől kezdve, mint a pull-push modellt vagy a neoklasszikus elméleteket. De az olyan a kétezres években született viszonylag új elméleteket is bemutatja, mint az aszpirációs képesség modell, amely épp az egyik szerző de Haas nevéhez köthető vagy a migrációs folyamat belső dinamikájához kapcsolódó elméletek. Az elméleti áttekintést a szerzők konkrét példákkal, valamint összefoglaló táblázatokkal is segítik.

A negyedik fejezet az etnikai hovatartozással és az identitással foglalkozik. Az ötödik kiadáshoz képest szintén teljesen új fejezet, amelyben olyan fontos témák jelennek meg, mint az etnikai kisebbségek helyzete és szerepe a befogadó társadalomban, a rasszizmus, a kultúra és az identitás kérdése, valamint a diaszpóra és az anyaország kapcsolata és annak hatása a bevándorlók életére és kultúrájára. Az etnikai kisebbségek, mint szavazóbázis, kiemelt esettanulmányként szerepel, a szerzők az Egyesült Államok 2008, 2012 és a 2016-os elnökválasztásait elemzik.

Az ötödik fejezet részletes történelmi áttekintés az 1945 előtti migrációról. Elsősorban a 19. század korára, az ipari forradalomra fókuszál, majd ezzel kapcsolatban a munkaerő-vándorlásra és a gyarmatosításra tér ki. Külön kiemelném, hogy nem csak az Egyesült Államok, hanem Brazília vagy számos más karibi és dél-amerikai országot érintő bevándorlásról is részletes információt kapunk, hiszen ezek az országok is vonzották az új hazát kereső vállalkozó szelleműeket, vagy azokat, akik épp a háború vagy a felelősségre vonás elől menekültek.

A hatodik, hetedik, nyolcadik és kilencedik fejezet egy-egy kontinens/régió 1945 utáni migrációját mutatja be. A fejezetben Európa, Amerika, Ázsia és a Csendes-óceán térsége, valamint Afrika és a Közel-Kelet migrációs folyamatairól olvashatunk. Nagyon sok migrációval foglalkozó könyv csak Nyugat-Európát és Észak-Amerikát érinti, míg a *The Age of Migration* könyvben egyensúlyban vannak a nyugati-keleti, valamint az északi-déli féltekén tapasztalható tendenciák. Külön kiemelném Ázsia és Csendes-óceán térségének az eddig kevésbé ismert migrációs folyamatát vagy a Dél-Amerikán belüli vándorlást, mint új jelenséget, amelyről a szerzők részletesen beszámolnak. Természetesen az egyes fejezeteknél kiemelt témákkal is találkozhatunk, mint az 2015-ös európai migrációs krízis, továbbá több magyar vonatkozást is említ a könyv, mint például az 1956-os kivándorlást.

Az állam, a migráció és a politika kapcsolatával a tizedik és tizenegyedik fejezet foglalkozik. A két fejezet egymást kiegészíti. Míg a tizedik az állam migrációhoz kapcsolódó politikájáról szól, addig a következő fejezet a migrációs politikák fejlődését mutatja be. Részletes elemzést kapunk a migráció politikában játszott szerepéről, biztonsági kérdésről, egészen a rasszizmusig és a xenofóbiáig. A migrációs politikákkal kapcsolatban egy remek mellékletet is készítettek a szerzők, amely egy többoldalas összefoglaló táblázatban, átfogóan mutatja be az egyes országokban használt politikát, a vonatkozó területet és az alkalmazott kontrollt, segítve ezzel a téma megértését és a migrációs politikák közti eligazodást.

A tizenkettedik és a tizenharmadik fejezet a bevándorlók munkavállalásával, valamint az etnikai csoportok helyzetével foglalkozik. Míg az egyik oldalt az előregedő társadalmaknak szüksége van a bevándorlókra a munkaerőpiacon, a másik oldalt komoly politikai kihívást jelent a munkavállalási célú bevándorlás és annak szabályozása. A tizenharmadik fejezetben

a korábbiakkal ellentétben nem csak egy, hanem hat esettanulmány, kiemelt téma jelenik meg, melynek során Ausztráliában, az Egyesült Államokban, az Egyesült Királyságban, Franciaországban, Németországban és Olaszországban élő bevándorlók helyzetét és társadalomformáló szerepüket elemzik a szerzők.

A tizenegyedik fejezet egy egészen más szempontból vizsgálja a migrációt, mégpedig a kibocsátó ország és annak fejlődési lehetőségeit veszi górcső alá. Részletesen bemutatja a hazautalások rendszerét és annak hatását az anyaországra és az otthonmaradt családtagok életére. Az elméleti és gyakorlati példákkal alátámasztott fejezet arra a kérdésre keresi a választ, hogy létezik-e az ún. „win-win-win” forgatókönyv, amikor a befogadó, kibocsátó ország, valamint a bevándorló is nyertese a migrációnak.

Az utolsó, tizenötödik fejezet egy részletes összefoglalója a könyvnek, valamint a jövő kihívásait tárgyalja úgy, mint a nemzetközi összefogás, a társadalmi átalakulás, a nemzetállam szerepe, a bevándorló kisebbségek helyzete, valamint a migráció várható jövőbeli tendenciái.

A könyv a migrációt nem egy megoldandó problémaként tárja elénk, hanem az emberiség történelme során állandósult, globális jelenségként mutatja be. A népeségvándorlás együtt járt a demográfiai folyamatokkal, a gazdasági-, technológiai változásokkal, valamint politikai, háborús konfliktusokkal. Migráció nélkül elképzelhetetlen lett volna az ipari forradalom vagy a gyarmatosítás. Napjaikban a nemzetközi vándorlás emelkedése magával hozta a téma politikai és társadalmi jelentőségét is, a szerzők úgy vélik, hogy a migráció sohasem kapcsolódott ilyen mértékben a politikához, valamint a gazdasági és kulturális átalakulás folyamatához, mint a mai világban. A könyv arra vállalkozik, hogy bemutassa az egyre több régiót és országot érintő migráció fő okait, folyamatát és annak következményeit, valamint felhívja az olvasó figyelmét arra a tényre, hogy egy olyan komplex folyamatról van szó, amelyben maga a hivatalos politika nem mindig tudja elérni a célját, sőt a vártnál éppen ellenkező hatást is kiválthat. A szerzők a migrációt a társadalmi interakciók komplex rendszereként mutatják be, amelyben az intézmények és az informális hálózatok ugyanúgy részt vesznek, mint az egyének és közösségek. A könyv remekül összegzi az egyes országok előtt álló megoldandó feladatokat, mint az illegális migráció, az etnikai sokszínűség, a társadalmi változások és az integráció kérdésköre.

A *The Age of Migration* olvasmányos, akár fejezetenként is jól használható könyv, az ábrák, képek és az adatok segítik a megértést. Kiemelném a könyv honlapját, amely további érdekes információt, esettanulmányokat, a témához kapcsolódó fényképeket, valamint a migrációval foglalkozó szervezetekről/intézményekről, online információs adatbázisokat, továbbképzési lehetőségeket és elérhetőségeket kínál. A szerzők hamarosan videó és aktualizált információ feltöltését is ígérik. <http://www.age-of-migration.com/>

A kiadvány olyan átfogó, tudományos szakkönyv, amely kiváló ismereteket nyújthat mind a kutatóknak, mind a téma iránt érdeklődőknek, méltán népszerű olvasmány a külföldi oktatási intézményekben is. Tankönyvként hiánypótló kiadvány lehetne a magyar egyetemeken is, amennyiben hazai, elsősorban magyar nyelvű kiadása megjelenne.

Thomázy Gabriella